

Tisková zpráva (7. 2. 2019):

Národní ústav duševního zdraví (NUDZ) varuje před formou užívání sekretu z žab *Bufo alvarius*, která se nyní rozšiřuje v ČR.

V České republice došlo v posledních letech k rozšíření užívání sekretu ze žláz ropuchy kolorádké (*Bufo alvarius*) v laickém tzv. neošamanském kontextu. Dle zjištění výzkumného týmu Národního ústavu duševního zdraví (NUDZ), který se tímto fenoménem zabýval v rámci observační studie, je toto užívání spojeno se nezanedbatelnými zdravotními riziky a může být dokonce život ohrožující.

Výzkumný tým mapoval praxi tzv. neošamanského užívání sekretu z *Bufo alvarius*, která je nyní v ČR rozšířená. Observační studie NUDZ měla za cíl zjistit dopady užívání této látky na duševní zdraví jedince. Nikdo z výzkumníků NUDZ se neúčastnil organizace nebo podávání samotné substance, výzkumníci byli z důvodu sběru dat pouze přítomni na místě intoxikací, které probíhaly v ČR na jaře a v létě 2018. Současně také prozkoumávali internetové zdroje a literaturu týkající se užívání *Bufo alvarius* v ČR i ve světě. Jako motivaci k účasti dobrovolníci uváděli nejčastěji sebepoznání (90%) a spirituální či náboženské (55%) důvody. Během studie došlo ke zjištění závažných skutečností, které mohou představovat nezanedbatelné riziko pro zdraví a osobní integritu zúčastněných.

Hlavní účinnou látkou v sekretu *Bufo alvarius* je látka 5-methoxy-N,N-dimethyltryptamin (5-MeO-DMT), která není zařazena na seznam omamných a psychotropních látek. Tato substance představuje potentní halucinogen navozující intenzivní změny vnímání, kognice, emocí a chování. Varovné zjištění NUDZ spočívá v tom, že v průběhu intoxikace touto látkou docházelo často také k následnému podání tzv. rapé, což je směs obsahujících tabák a další blíže nezjištěné složky. Tato směs byla účastníkům aplikována nazálně, kdy byla intoxikovaným fouknuta do nosu pomocí aplikátoru (trubičkou). Nebylo jasné, zda účastníci vždy dali souhlas s užitím rapé před samotnou intoxikací 5-MeO-DMT, nebo jim bylo administrováno až ve chvíli intoxikace, tj. ve stavu, kdy neměli kapacitu činit informovaná rozhodování nebo se účinně bránit. Zřejmě kombinace těchto látek často vyvolala u intoxikovaných subjektů zvracení. Zvracení sice může být v rámci „neošamanského“ kontextu inspirovaného tradičními praktikami amazonských domorodců i žádoucí. Nicméně z lékařského pohledu a bezpečnosti nese značná rizika a je nutné ho považovat za nežádoucí. Hlavní riziko je představováno možností život ohrožující aspirace (vdechnutí) zvratků. Současně bylo zjištěno, že látka 5-MeO-DMT byla podávána také lidem s přetrvávajícími psychiatrickými problémy, což může vést k rozvoji závažných komplikací psychického stavu. Při hodnocení jeden týden po intoxikaci pak 14% respondentů uvedlo, že jejich zkušenost vyvolala některý typ duševních obtíží, jako jsou úzkosti, panické ataky, disociace, občasná nevrlost, emoční otevřenost, smutek nebo noční můry.

Ze studia internetových zdrojů a komunikace s účastníky také vyšlo najevo, že v případech zvracení, docházelo k zanedbání péče a nedodržení základních doporučených postupů pro první

pomoc při zvracení, tj. nebyla zajištěna adekvátní ochrana proti aspiraci a udušení. V literárních a internetových zdrojích byly rovněž identifikovány výpovědi, které podporují možnost fyzického či psychického zneužívání účastníků během tohoto typu podání sekretu z *Bufo alvarius*. Situaci dokresluje skutečnost, že organizátoři intoxikací inkasovali od účastníků za administraci sekretu z *Bufo alvarius* částky v řádech stovek EUR.

Z výše zmíněných důvodů byla observační studie předčasně ukončena a je vydáno toto varování. Mezinárodní odborná komunita se shoduje v tom, že výzkum 5-MeO-DMT a příbuzných látek by měl pokračovat s ohledem na možné léčebné využití v případě odborného podání, které zajišťuje bezpečnost léčených. Observační studie NUDZ se týkala nyní nijak neregulované praxe, která se pojí s tělesnými a psychickými riziky a vyvolává etické pochybnosti. Na základě výše uvedených zjištění pak NUDZ důrazně varuje před tělesnými a psychickými riziky experimentováním se sekretem z *Bufo alvarius* v popsaném kontextu.

Toto varování výzkumníků NUDZ je pak v plné shodě s názory odborné veřejnosti. Např. World Bufo Alvarius Congress (WBAC) vydal 25. ledna 2019 varování poukazující na stejné rizikové praktiky, které byly pozorovány v ČR (https://www.wbac.info/urgent-statement?fbclid=IwAR04TJEevegrdnsl2QtOfoejFG-Tb7-zwyXI_vnr8hI9-0HgJdYLkAk_0).

J. Horáček, náměstek pro vědu a výzkum NUDZ